

شناسایی و اولویت‌بندی دیدگاه کارشناسان سازمان جهاد کشاورزی شهرستان عجب‌شیر نسبت به عوامل مؤثر بر توسعه کارآفرینی کشاورزی در مناطق روستایی

اسماعیلی ورجوی^۱، حسین کوهستانی^۲، حسین راحلی^۳ و حسین یادآور^۱

- ۱- دانشجوی دکتری توسعه کشاورزی، گروه ترویج و توسعه روستایی، دانشگاه کشاورزی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه تبریز
 ۲- دانشیار، گروه ترویج و توسعه روستایی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران
 ۳- استادیار، گروه ترویج و توسعه روستایی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران

چکیده

کارآفرینی ابزاری مهم برای دستیابی به توسعه پایدار به شمار می‌رود. در همین راستا از طریق بررسی عوامل مؤثر بر توسعه کارآفرینی روستایی به ویژه در بخش کشاورزی، می‌توان به توسعه اقتصادی روستایی و کاهش فقر کمک کرد. بدین منظور، پژوهش حاضر با هدف کلی شناسایی عوامل مؤثر بر توسعه کارآفرینی کشاورزی در مناطق روستایی انجام شد. جامعه آماری پژوهش شامل تمام کارشناسان سازمان جهاد کشاورزی شهرستان عجب‌شیر بودند ($N=40$) که به دلیل محدود بودن جامعه آماری، برای جمع‌آوری اطلاعات از روشن سرشماری استفاده شد. پرسشنامه به عنوان ابزار پژوهش، جهت جمع‌آوری داده‌ها مورد استفاده قرار گرفت که روایی آن توسط صاحب‌نظران و پایایی آن با محاسبه ضریب آلفای کرونباخ ($\alpha=0.958$) تأیید شد. آمار استنباطی مورد استفاده در این پژوهش آزمون ناپارامتری فریدمن و بررسی میانگین رتبه‌ای بود. نتایج حاصل از تحقیق نشان داد که بین عوامل مؤثر بر توسعه کارآفرینی کشاورزی در مناطق روستایی تفاوت معنی‌داری به لحاظ آماری وجود داشت؛ به طوری که از دیدگاه پاسخگویان، عوامل رفتاری بالاترین اولویت و عوامل آموزشی-ترویجی پایین‌ترین اولویت را از نظر تأثیرگذاری بر توسعه کارآفرینی کشاورزی در مناطق روستایی داشتند.

واژه‌های کلیدی: عوامل رفتاری، کارآفرینی کشاورزی، توسعه اقتصادی، شهرستان عجب‌شیر